

Yeterlilik Tür Belirleyicisi

Yeterlilik Türü Adı	Lisans Diploması			
Yeterliliği Veren Kuruluş (Sorumlu Kurum)	Yükseköğretim Kurumları			
Yönelim	Genel:		Akademik: X	Meslekî:
Seviye	TYÇ:	6	AYÇ:	6
Sınıflandırma	ISCO:		ISCED (2013):	
Kategori	Ana: X	Destekleyici:	Birim:	Özel Amaçlı:
Kredi Aralığı ve Programın Normal Süresi	Süre	4 yıl (*), (***)		
	Kredi	240 AKTS(**)		
Program Profili	Ortaöğretim yeterliliklerine dayalı, sekiz yarıyıllık bir programı kapsayan ve belirli bir öğrenme alanına veya mesleğe yönelik eğitim veren bir yükseköğretim programıdır.			
Öğrenme Ortamı	Öğrenme örgün, açık veya uzaktan öğretim şeklinde gerçekleşir. Ayrıca; uygulamalı eğitimler yükseköğretim kurumları bünyesindeki laboratuvar ve atölyelerde ya da endüstride, sağlık kurumlarında ve iş yerlerinde staj veya iş yeri eğitimi olarak yapılmaktadır.			
Öğrenme Kazanımları	1. Bir iş veya öğrenme alanına ilişkin teori ve ilkeleri eleştirel bir yaklaşımla sorgulayabilecek ileri düzeyde kuramsal ve uygulamalı bilgiye sahiptir. 2. Bir iş veya öğrenme alanında karmaşık, öngörülme soruları çözmede ileri düzeyde yenilikçi uzmanlık becerilerine sahiptir. 3. Bir iş veya öğrenme alanındaki sorunlara ilişkin verileri analiz eder ve kanıta dayalı çözüm önerileri geliştirir. 4. Alanıyla ilgili karmaşık mesleki ve teknik çalışmaları yönetir, uygulamada ortaya çıkabilecek sorunları çözmede ekip üyesi olarak sorumluluk alır, ekip üyelerinin mesleki gelişim ihtiyaçlarını belirler. 5. Alanında sahip olduğu bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir, öğrenme gereksinimlerini belirler ve bunları karşılamaya yönelik hayat boyu öğrenme anlayışına sahiptir. 6. Anadilinde yazılı ve sözlü olarak etkili iletişim kurar ve bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyi'nde kullanır. 7. Alanına özgü bilişim teknolojilerini en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı İleri Düzeyinde kullanır. 8. Alanıyla ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek alanda uzman veya uzman olmayan gruplarla yazılı ya da sözlü olarak paylaşır. 9. Alanıyla ilgili verilerin toplanması, analiz edilmesi ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında bilimsel, toplumsal ve etik değerlere uygun davranır. 10. Toplumsal sorumluluk bilinciyle yaşadığı sosyal çevre için diğer meslek grupları ile işbirliği içinde proje ve etkinlikler düzenler ve uygular. 11. Temel haklar, kültürel ve evrensel değerler, sosyal adalet ve çevre konularında toplumun bilinçlenmesi için sorumluluk alır. 12. Sağlıklı yaşam tutum ve davranışlarına sahiptir. 13. Ülkesinin sahip olduğu değerleri, tarihi ve kültürel milli alt yapısını, içinde yaşadığı toplumda doğru olmayı ve doğru sosyal hüviyeti önceler.			

	14. Ülkesinin sosyal ve ekonomik sorunlarına ülkenin milli stratejilerini dikkate alarak çözüm getiren ileri düzeyde beceri, tutum ve davranışlara sahiptir. 15. Toplumun örf ve adetlerine riayet eden, topluma has şekil ve özellikleri, milli kültürü, milli birlik ve beraberliği önceleyen ruh ve irade bilincine sahiptir.
Anahtar Yetkinlikler	Aşağıda sıralanan anahtar yetkinliklere ileri düzeyde sahiptir. 1. Okuma yazma yetkinliği 2. Çoklu dil yetkinliği 3. Matematiksel yetkinlik ve bilim, teknoloji ve mühendislikte yetkinlik 4. Dijital yetkinlik 5. Kişisel, sosyal ve öğrenmeyi öğrenme yetkinliği 6. Vatandaşlık yetkinliği 7. Girişimcilik yetkinliği 8. Kültürel farkındalık ve ifade yetkinliği
Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri	1. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri; sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı, Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. 2. Ölçme ve değerlendirmede ödev, proje, uygulama, ara sınav ve dönem sonu sınavı gibi farklı yöntemler kullanılır. Öğrenci başarısının değerlendirilmesinde harf'e veya not'a dayalı sistemler kullanılır.
Kalite Güvencesi	Yükseköğretim programlarının niteliğinin gözetilmesi için; • YÖK, yükseköğretim kurumlarında eğitim ve öğretim ile diğer faaliyetlerin planlanması, düzenlenmesi, yönetilmesi ve denetlenmesinden sorumludur. • YÖK tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde hazırlanan yükseköğretim kurumlarına ait "Üniversite İzleme ve Değerlendirme Raporları" her yıl yayımlanır. Bu raporlara göre hazırlanan, yükseköğretim kurumlarına yönelik nicel ve nitel değerlendirmeleri içeren raporlarda YÖK tarafından kamuoyu ile paylaşılır. • YÖK tarafından vakıf yükseköğretim kurumlarına ait akademik, idari ve mali verileri içeren "Vakıf Yükseköğretim Kurumları Raporu" her yıl yayımlanır. Vakıf yükseköğretim kurumlarına yönelik yapılan nicel ve nitel değerlendirmeleri içeren bu raporlar YÖK tarafından kamuoyu ile paylaşılır. Yükseköğretimde lisans programlarının kalite güvencesi "Yükseköğretim Diploma Programlarının Kalite Güvencesinin Sağlanmasına Yönelik Usul ve Esaslar" a göre sağlanır: 1. Öğretim Programlarının Oluşturulması ve Onaylanması: Yükseköğretim kurumlarında lisans bölüm ve programların açılması için gerekli olan asgari standart ve ölçütleri YÖK belirler. 1.1. Yükseköğretim kurumlarında lisans programlarının müfredatı ve her bir programın öğrenciye kazandıracağı öğrenme kazanımlarının neler olacağı, YÖK'ün bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. 1.2. Ulusal Çekirdek Eğitim Programlarının müfredatı ilgili Dekanlar Konseyi tarafından kabul edildikten sonra YÖK'ün onayıyla yükseköğretim kurumları tarafından uygulanır. 2. Ölçme-Değerlendirme: Her bir lisans programının öğrenciye kazandıracağı öğrenme kazanımlarının ölçme ve değerlendirmesinin nasıl yapılacağı, YÖK'ün bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak

	yükseköğretim kurumları tarafından hazırlanan öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yürütülür. 3. Belgelendirme: Lisans programlarına kayıtlı öğrenciler, yükseköğretim kurumları tarafından belirlenen ders kredilerini ve diğer yükümlülükleri başarı ile tamamlamaları halinde; lisans diploması alır. 4. Öz Değerlendirme-Dış Değerlendirme: Yükseköğretim kurumları, sürekli izleme bağlamında, her yılın başında bir önceki yıla ait “Kurum İç Değerlendirme Raporlarını” Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından hazırlanan <i>Bilgi Sistemine</i> girer. YÖKAK, yükseköğretim kurumlarının <i>dış değerlendirmesine</i> ilişkin hazırladığı “Kurumsal Geri Bildirim Raporu”nu kamuoyuyla paylaşılır. Ayrıca, YÖKAK tarafından yetkilendirilen veya tanınan <i>akreditasyon kuruluşları</i> tarafından verilen akreditasyon kararları da programların yeterliliklerinin kalite güvencesinin sağlandığını gösterir. YÖKAK mevzuatı gereği belirlenen yeterliliklere ilişkin düzenli gözden geçirme faaliyetleri yapar.
Giriş Şartları	- Ortaöğretim kurumlarından ya da denkliği Milli Eğitim Bakanlığınca onaylanan yabancı ülke ortaöğretim kurumlarından mezun olmak ve yükseköğretim kurumlarının lisans programlarına kabul şartlarını sağlamış olmak. - Usul ve esasları YÖK tarafından belirlenen, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan merkezi sınav sonucunda yükseköğretim kurumunun ilgili lisans programına yerleştirilmiş olmak. - Usul ve esasları YÖK tarafından belirlenen, yükseköğretim kurumlarının özel yetenek sınavıyla öğrenci kabul eden programları için ÖSYM tarafından yapılan merkezi sınav sonucunda yeterli puanı almış ve özel yetenek sınavını başarmış olmak. - Usul ve esasları YÖK tarafından belirlenen, ÖSYM tarafından yapılan Dikey Geçiş Sınavı (DGS) sonucunda önlisans mezunları için yükseköğretim kurumlarında bitirdikleri alanların devamı niteliğindeki lisans programlarına yerleştirilmiş olmak.
Yeterliliği Kazanma Şartları	Asgari 240 AKTS ders kredisini başarmak ve varsa ilgili yükseköğretim kurumunun belirlemiş olduğu diğer yükümlülükleri yerine getirmiş olmak.
İlerleme İmkânları	- Lisans diplomasına sahip olanlar, yüksek lisans programlarına ve ilgili şartları sağlamaları halinde lisans derecesi ile kabul edilen doktora ve sanatta yeterlik programlarına devam edebilirler. - Lisans öğrencileri, eğitim almakta oldukları yükseköğretim kurumlarının açtıkları çift anadal programlarına katılma hakkına sahiptir. Çift anadal programlarına kayıtlı öğrenciler, iki diploma programından eş zamanlı olarak ders alıp, başarılı olmaları halinde iki ayrı lisans diploması alabilirler.
Yeterliliğin Yasal Dayanağı	2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu - Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal İle Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik - Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu (Ek Madde-35) - Yükseköğretim Kalite Güvencesi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliği

(*) 2547 sayılı kanunun 44. Maddesinin c fıkrası kapsamında öğrenciler, bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın öğrenim süresi dört yıl olan lisans programlarını azami yedi yıl, öğrenim süresi beş

yıl olan lisans programlarını azami sekiz yıl, öğrenim süresi altı yıl olan lisans programlarını azami dokuz yıl içinde tamamlamak zorundadırlar.

(**) Tıp Fakültesi'nden mezun olmak için öğrenciler tarafından toplam 360 AKTS kredisinin; Diş Hekimliği, Eczacılık ve Veteriner Fakültelerinden mezun olmak için ise öğrenciler tarafından 300 AKTS kredisinin kazanılmış olması gerekmektedir.

(***) 20 Nisan 2016 tarihli 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği"nin 16. Maddesinin 2'inci fıkrası kapsamında hazırlık sınıfları hariç, en az on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.